

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statoil ASA

4035 STAVANGER

Deres ref
AU-JS-00020

Vår ref
14/670-

Dato
28.04.2014

Høring av forslag til program for KU - Utbygging og drift av Johan Sverdrup-feltet i Nordsjøen

Vi viser til deres brev av 20. februar 2014 med høring av program for konsekvensutredning for utbygging og drift av Johan Sverdrup-feltet på Utsirahøyden i Nordsjøen. Vi viser videre til høringsuttalelsene fra Miljødirektoratet, Riksantikvaren og Statens Strålevern i saken.

Johan Sverdrup-feltet har en utstrekning på ca. 200 km². Samlede utvinnbare ressurser er anslått til mellom 1.8 og 2.9 milliarder fat oljeekvivalenter. Produksjonsstart er planlagt til 2019, og anslått levetid er 40-50 år. Feltet skal bygges ut i flere faser, og denne høringen gjelder program for konsekvensutredning for første fase. Kravet til konsekvensutredningene må sees i sammenheng med Johan Sverdrup-feltets størrelse og levetid. Det må spesielt sikres god utredning av viktige spørsmål som energiforsyning, håndtering av store mengder produsert vann, kjemikaliebruk og håndtering av kaks.

Valg av energiforsyningsløsning/utslipp av CO₂

De valgene som nå tas av selskapene om energiforsyningsløsninger for Johan Sverdrup har store konsekvenser for utslipp av CO₂ i Norge i lang tid framover. Ikke bare for utslipp fra Johan Sverdrup, men også for utslippene fra andre felt i området. Utslippene er også i en størrelsesorden som vil ha stor betydning for nasjonale utslipp i Norge framover. Det er derfor viktig at den kraftforsyningsløsningen som velges er best mulig i et samfunnsmessig perspektiv, ikke bare for Johan Sverdrup, men for hele Utsiraområdet sett under ett.

Kostnader ved ulike utbyggingsløsninger og forutsetninger om viktige variable som kraft- og gasspris, produksjonsprofiler og kraftbehov, konsekvenser for utslipp av ulike konseptvalg med mere, vil være avgjørende for tiltakskostnad for utslippsreducerende tiltak. For å kunne vurdere tiltakskostnad, utslippskonsekvenser og hvilken løsning som er best i et

samfunnsmessig perspektiv, er det nødvendig å ha tilgang til dette underlaget. Program for KU gir ikke dette underlaget, og det har derfor ikke vært mulig for departementet å gjøre en vurdering av ulike mulige alternativer for oppdekning av energibehov, verken tiltakskost eller utslippskonsekvenser. Det kan ikke tas endelig konseptvalg med så stor betydning for norske klimagassutslipp før miljømyndighetene har kunnet vurdere ulike alternativ. Vi forventer derfor at det i program for KU redegjøres i detalj for kostnader ved og konsekvenser av ulike konseptvalg når det gjelder utslipp i årene framover for hele Utsirahøyden, og at det redegjøres for forutsetninger som er tatt. Det må også gjøres sensitivitetsanalyser for viktige parametre; kraftpris, gasspris og produksjonsprofiler.

For øvrig viser vi til høringsuttalelse fra Miljødirektoratet som i detalj gjennomgår utredningsbehov når det gjelder energiløsninger og utslipp til luft.

Forurensning

Klima- og miljødepartementet viser til nullutslippsmålet for petroleumsvirksomhetens utslipp til sjø av miljøfarlige stoffer, andre kjemiske stoffer og radioaktive stoffer. Det opplyses at produsert vann skal injiseres i reservoaret som produksjonsstøtte, men vil bli sluppet til sjø når injeksjonsanlegget er ute av funksjon. Konsekvensutredningen må redegjøre for regularitet på injeksjon for produsert vann og konkrete alternative disponeringsløsninger. Dette bør omfatte injeksjon i alternative formasjoner ved redusert injektivitet over tid. Utredningene bør beskrive tiltak og rensegrad for å minimere innholdet av olje og kjemikalier i produsert vann ved utslipp til sjø. Det må fremgå om det av tekniske eller sikkerhetsmessige hensyn vil være situasjoner der det er nødvendig med utslipp.

Statoil viser til at boring med oljebasert væske sannsynligvis vil ønskes brukt i de nederste seksjonene av brønnene. Videre at det vurderes en løsning hvor slik kaks renses til 0,01 prosent oljevedheng søkes disponert på havbunnen. Slik tillatelse har ikke vært gitt tidligere, og en vurdering av slikt tiltak vil være avhengig av grundige utredninger av miljømessige fordeler og ulemper ved alternative løsninger, herunder brønner for kaksinjeksjon,

Miljøkonsekvenser

Statoil opplyser at konsekvensutredningen skal baseres på eksisterende informasjon om naturressurser og miljøkonsekvenser fra arbeidet med Helhetlig forvaltningsplan for Nordsjøen og Skagerrak og de regionale konsekvensutredninger for petroleumsvirksomhet som er utarbeidet for Nordsjøen, senest i 2006. Klima- og miljødepartementet forutsetter imidlertid at det som del av konsekvensutredningsarbeidet gjøres en oppdatert sammenstilling av alle eksisterende relevante miljødata for det aktuelle området. Videre vil det være særlig viktig at det gjennomføres en grundig basisundersøkelse før oppstart som underlag for videre overvåking under og etter drift av feltet.

Miljøkonsekvenser av utslipp av produsert vann og andre forurensende utslipp til vann, borekaksdisponering og fysiske inngrep skal utredes områdespesifikt og baseres på senest tilgjengelige kunnskap om miljøtilstand, naturverdier og effekter. Dette gjelder også for uhellsutslipp. I utredning av miljørisiko skal risiko for utslipp av kjemikalier lagret på installasjonene inngå.

Det skal videre gjøres en vurdering av samlet belastning på økosystemet i området ved utbygging og drift av Johan Sverdrup-feltet.

Kulturminner

Klima- og miljødepartementet viser til Riksantikvarens merknad om at planprogrammet bør suppleres når det gjelder beskrivelsen av samarbeidet med kulturminneforvaltningen og hvordan man planlegger å håndtere eventuelle funn av kulturminner. Før det gjøres tiltak på havbunnen skal forholdet til kulturminner under vann klareres, og det er derfor viktig at kulturminneforvaltningen kobles inn i planleggingsarbeidet på et tidlig stadium.

Med hilsen

Per W. Schive (e.f.)
avdelingsdirektør

Mai Britt Knoph
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statens strålevern	Postboks 55	1332	ØSTERÅS
Riksantikvaren	Postboks 8196 Dep	0034	OSLO
Olje- og energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO